

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	27 januari 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-1566	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82308EDB	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UWBRIEF VAN	1 september 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen en leefgebied 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Taets van Amerongenweg 31 t/m 57 en 54 t/m 76 in Renswoude

Op 1 september 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Gemeente Renswoude voor de locatie Taets van Amerongenweg 31 t/m 57 en 54 t/m 76 in Renswoude (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-1566.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van nesten van de huismus;
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis,

voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op de sloop van 26 rijtjeswoningen verdeeld over zes bouwblokken. Bij de sloop zal ook het grootste deel van het omliggende groen, gelegen in de voor- en achtertuinen, worden verwijderd. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. Het plangebied vormt fase 2 van een herstructureringsproject. Na de sloop wordt een nieuwbouwwijk gerealiseerd. Hierbij worden 37 woningen gebouwd, bestaande uit eengezinswoningen, seniorenwoningen en beneden-bovenwoningen. Ook worden er parkeerplaatsen en groenvakken aangelegd. U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, eerste lid, van de wet voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*) en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste,

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

tweede en vierde lid, van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 18 november 2021 en 7 en 13 januari 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld. Ook heeft er een tussentijds overleg plaatsgevonden tussen de provincie Utrecht, gemeente Renswoude en Breur Ecologie & Onderzoek op 10 januari 2022.

IV. Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U heeft onderbouwd dat er geen redelijke alternatieve locaties zijn voor het project en hierbij verwezen naar de rapportage "*Onderzoek toekomstmogelijkheden complex VI Taets van Amerongenweg Fase 2 in Renswoude*" van 27 maart 2019. Uit dit onderzoek blijkt dat instandhouding en renovatie van de woningen binnen het plangebied niet haalbaar en zeer onrendabel is, maar dat wel moet worden voldaan aan de gemeentelijke duurzaamheidsambities. Dit betekent dat de locatie van het plangebied, waarbinnen momenteel geen duurzame woningen aanwezig zijn, zeer geschikt is voor nieuwbouw van duurzame woningen en dat andere locaties niet aan de orde zijn. Verder heeft u voldoende onderbouwd dat er geen redelijke alternatieven zijn voor de werkwijze en de inrichting van het plangebied tijdens en na de werkzaamheden, waarbij er minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Ten aanzien van de planning stelt u dat de woningen ongeschikt gemaakt kunnen worden voor de huismus en de gewone dwergvleermuis in de winterperiode. Wij beoordelen echter dat de beoogde planning in de winterperiode geen bevredigende oplossing is en dat hiervoor een redelijk alternatief aanwezig is, namelijk ongeschikt maken in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Dit motiveren wij onder *Mitigerende en compenserende maatregelen - Ongeschikt maken*. Ten aanzien van de planning van het project moeten daarom een aanvullende voorschriften (zie bijlage 1, voorschrift 11 en 12) worden nageleefd. Wanneer deze voorschriften worden nageleefd, zijn er geen redelijke alternatieven voor de planning van de ruimtelijke ingreep.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. Voor de planning van de werkzaamheden in de winterperiode is een alternatief, welke nader is uitgewerkt in de voorschriften 11 en 12. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd en ondervangen in de voorschriften behorende bij de ontheffing.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de huismus heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid". Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U heeft aangegeven dat het project bijdraagt aan verduurzaming van het woningbestand. Op dit moment hebben de bestaande 26 woningen energielabels E, F en G. Deze worden vervangen door 37 nieuwbouwwoningen ("nul-op-de-meter (NOM-keur)") met het energielabel A+++ . Uit de meegeleverde CO₂-vergelijking blijkt dat, ondanks het feit dat in de beoogde situatie meer woningen aanwezig zijn, de te verwachten CO₂-uitstoot fors vermindert. Het woningbestand wordt dus verduurzaamd.

Beoordeling van het belang

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs², dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd³, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord⁴ van 2013 en het Klimaatakkoord⁵ van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om de doelstellingen te kunnen bereiken, verduurzaming van het woningbestand nodig. Het realiseren van energiezuinige woningen zorgt voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt de ruimtelijke ingreep ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk volksgezondheid. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soorten.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soorten

Huismus

Er zijn 18 nestplaatsen van de huismus vastgesteld binnen het plangebied. Alle nesten bevinden zich aan de onderzijde van het dakvlak aan de langsijden van de woningblokken. De huismussen hebben via de dakgoot toegang tot ruimte onder de dakpannen. Verder maakt het groen binnen het plangebied onderdeel uit van het functionele leefgebied van de huismus. Dit bestaat uit heesters, heggen en andere tuinbeplanting in de directe omgeving van de nestplaatsen en is essentieel als leefgebied voor de lokale populatie huismussen. Een kaart met de locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen en het functionele leefgebied is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Gewone dwergvleermuis

Er is één baltende gewone dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. Het paarterritorium bevindt zich aan de noordzijde van de Taets van Amerongenweg. Aangezien de gewone dwergvleermuis zijn baltsgedrag voornamelijk vanuit vlucht laat horen, kon de exacte locatie van de paarverblijfplaats niet worden vastgesteld. Aangenomen wordt dat het dier verblijft in een opening in de woningen binnen zijn baltsterritorium. Mogelijke verblijfplaatsen zijn de schoorstenen en kopgevels, bereikbaar via open stootvoegen, en kieren tussen de houten betimmeringen en de gevels. Een kaart met de locatie van het aangetroffen paarterritorium, waarbinnen de paarverblijfplaats zich bevindt, is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit. Volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) kunnen (vorstvrije) paarverblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. De aanwezigheid van een individueel winterverblijf kan daarom niet worden uitgesloten.

Staat van instandhouding

Huismus

De landelijke staat van instandhouding is matig ongunstig, maar het toekomstperspectief is gunstig. Sinds 2000 vertoont de huismus een stabiele (tot licht toenemende) broedvogeltrend. In Renswoude is de huismus een algemene vogel die in heel het dorp, dat voornamelijk bestaat uit laagbouw en vele groene tuinen, voorkomt. De lokale staat van instandhouding is onderzocht door de aanwezigheid van de huismus verspreid over meerdere jaren te inventariseren rondom het plangebied. Hieruit is gebleken dat de huismus in toenemende trend aanwezig is op lokaal niveau.

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

⁵ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis van Nederland. De landelijke staat van instandhouding wordt als gunstig beoordeeld. Ook in en om het plangebied was dit de meest waargenomen soort en er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke. De lokale staat van instandhouding is onderzocht door het uitvoeren van vleermuisinventarisaties verspreid over meerdere jaren in en rond het plangebied. Hieruit is gebleken dat zich in de omgeving een kraamkolonie bevindt die gebruik maakt van verschillende aangeboden kraamkasten. Aangezien de aangeboden alternatieve verblijfplaatsen in Fase I van het herstructureringsproject (aangrenzend aan het plangebied) succesvol zijn gebleken en soortgelijke compensatie wordt ingezet in onderhavige Fase II, is het toekomstperspectief voor de lokale populatie vleermuizen gunstig.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Door de werkzaamheden wordt functioneel leefgebied van de huismus verwijderd en worden 18 nestplaatsen van de huismus vernield. Ook wordt een paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vernield, wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Ongeschikt maken

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken, heeft u mitigerende (verzachtende) maatregelen voorgesteld. De vastgestelde verblijfplaatsen moeten voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt worden gemaakt of de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare perioden van de soorten. Wij gaan akkoord met de door u voorgestelde werkwijze, met uitzondering van de planning van het ongeschikt maken. U heeft voorgesteld om de werkzaamheden uit te voeren in de winterperiode. Hoewel hiermee de kwetsbare periode (het broedseizoen, dat globaal loopt vanaf maart tot en met september) van de huismus wordt ontzien, geldt de winterperiode als één van de meest kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) kunnen werkzaamheden met invloed op verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis daarom niet worden uitgevoerd in de winter. Een individuele winterverblijfplaats kan immers niet worden uitgesloten. De periodes 15 april – 15 mei en 1 september – 15 oktober zijn geschikte perioden om verblijfplaatsen van de soort ongeschikt te maken. U wilt echter afwijken van de richtlijnen zoals gesteld in het Kennisdocument. Wij beoordelen uw voorstel als onvoldoende. In de winterperiode is er een groter risico om, als gevolg van de werkzaamheden, direct of indirect dieren te doden. De dieren zijn, vanwege de winterrust, in de winterperiode minder actief, waardoor de kans groter is dat de dieren de gebouwen niet tijdig verlaten. Indien verstoord kunnen de dieren in de winter tevens moeilijker foerageren en daardoor minder snel geschikte alternatieve verblijfplaatsen vinden. Samengevat hanteren wij de richtlijnen zoals gesteld in het Kennisdocument en zien wij in dit geval geen aanleiding om het ongeschikt maken in de winterperiode toe te staan. In bijlage 1 zijn daarom de voorschriften 11 en 12 opgenomen, waardoor de verstoringe werkzaamheden moeten plaatsvinden in de minst kwetsbare perioden van zowel de huismus als de gewone dwergvleermuis.

Compensatie

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken, heeft u compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus geplaatst op hiervoor geschikte locaties. Ook heeft u onderbouwd dat gedurende de werkzaamheden voldoende functioneel leefgebied voor de huismus beschikbaar zal zijn. Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis heeft u onderbouwd dat in de directe omgeving van het plangebied in bestaande bebouwing voldoende alternatieve paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn en dat deze niet in gebruik zijn als paarterritorium van andere individuen van de gewone dwergvleermuis. In de beoogde situatie worden voldoende permanente alternatieve verblijfplaatsen voor beide soorten gerealiseerd. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg gehandhaafd om de gewinningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden leidt de ingreep niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Renswoude.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecooloog;
 - Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog zijn/worden begeleid;
 - De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁶ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
10. De maatregelen die zijn genoemd zowel in hoofdstuk 6 en 7 van het activiteitenplan van 17 november 2021 of de aanvullende notities van 17 november 2021 en 13 januari 2022 als bijlage 4 van dit besluit, moeten worden opgevolgd.

⁶ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

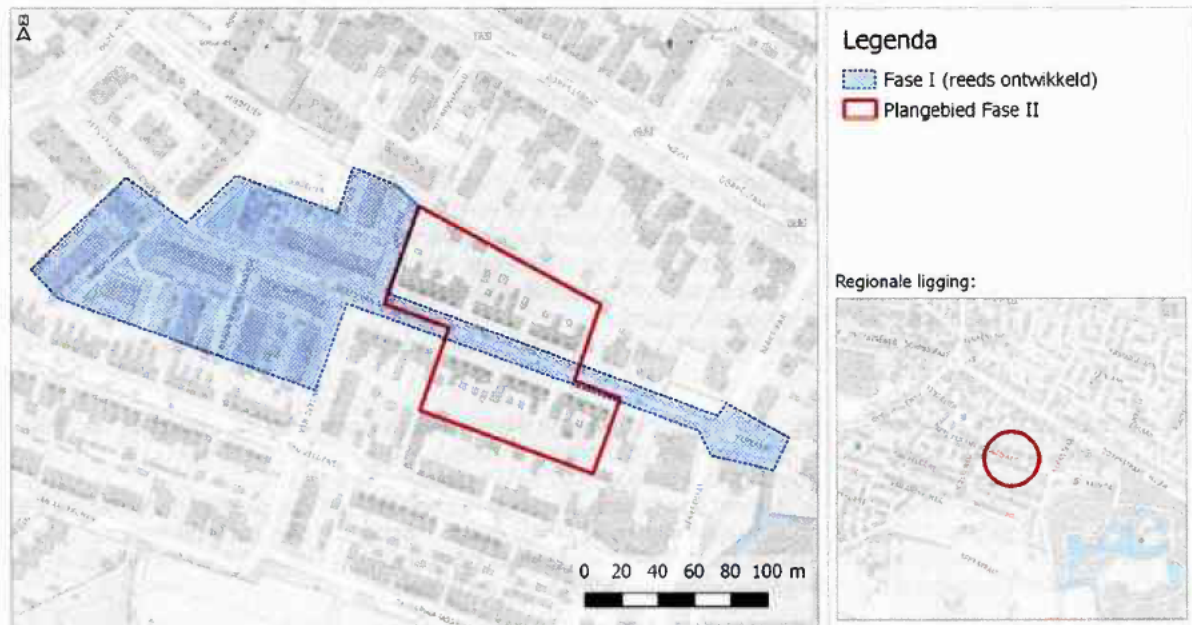
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

11. Het ongeschikt maken van het plangebied voor huismussen en vleermuizen moet worden uitgevoerd door een deskundige⁶ op de volgende manier:
- a) Optie 1:
 - Het plangebied wordt ongeschikt gemaakt voor huismussen vóór 1 maart 2022 (de start van het broedseizoen van de huismus, om te voorkomen dat deze bewoond zijn tijdens de uitvoering van de activiteiten. Ook in perioden met vorst kunnen verblijfplaatsen bewoond zijn; daarom moet het ongeschikt maken van de nestplaatsen voor huismussen buiten perioden van vorst plaatsvinden.
 - Het plangebied wordt ongeschikt gemaakt voor vleermuizen in de periode 15 april – 15 mei 2022.
 - b) Optie 2:
 - Het plangebied wordt ongeschikt gemaakt voor huismussen na 31 augustus (het einde van het broedseizoen van de huismus, tenzij er sprake is van late legsels – in dat geval dient een deskundige⁶ te beoordelen wanneer de voortplantingsperiode voorbij is), om te voorkomen dat deze bewoond zijn tijdens de uitvoering van de activiteiten. Ook in perioden met vorst kunnen verblijfplaatsen bewoond zijn; daarom moet het ongeschikt maken van de nestplaatsen voor huismussen vóór de winter plaatsvinden.
 - Het plangebied wordt ongeschikt gemaakt voor vleermuizen in de periode 1 september – 15 oktober 2022.
12. Indien bij het ongeschikt maken wordt gekozen voor de werkwijze zoals genoemd in voorschrift 11a. dient het ongeschikt maken voor huismussen als volgt plaats te vinden:
- Er wordt relatief stijf steigernet gebruikt met een maaswijdte van 1 cm.
 - Het net wordt strak over het dak gespannen en aan de onderzijde vastgezet of onder de pannen geklemd, waardoor huismussen niet meer via de dakgoot onder het dak kunnen komen.
 - Er wordt gezorgd dat de toegankelijkheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen niet wordt belemmerd door de maatregelen ten aanzien van de huismussen.

Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Afbeelding 1: Locatie en regionale ligging van het plangebied.

(bron: "Activiteitenplan huismus & gewone dwergvleermuis Renswoude, Taets van Amerongenweg – Fase II " van 17 november 2021)

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen en leefgebied

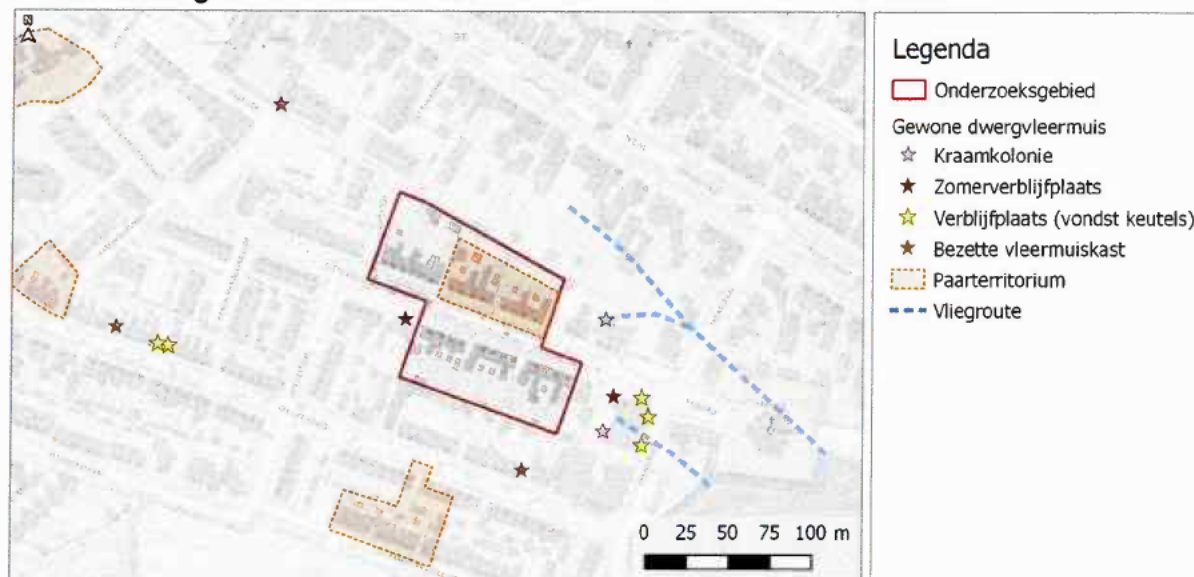
Huismus

Afbeelding 4: Aangetroffen functies voor de huismus in het plangebied.

(bron: "Activiteitenplan huismus & gewone dwergvleermuis Renswoude, Taets van Amerongenweg – Fase II " van 17 november 2021)

Gewone dwergvleermuis

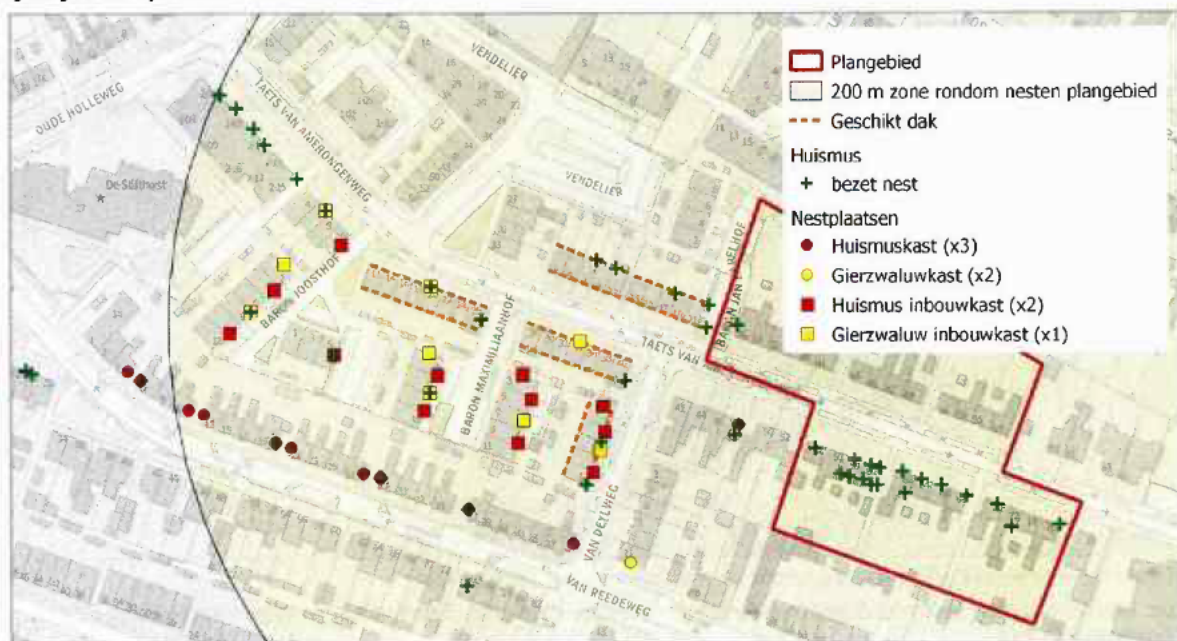
Afbeelding 9: Waargenomen functies voor de gewone dwergvleermuis in en om het plangebied.

(bron: "Activiteitenplan huismus & gewone dwergvleermuis Renswoude, Taets van Amerongenweg – Fase II " van 17 november 2021)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Huismus

Tijdelijke compensatie huismusnesten

Afbeelding 2: Overzicht nesten en (potentiële nestplaatsen)

De kasten die zijn geplaatst betreft de volgende typen:

- Inbouwkast huismus Fase 1: Vivara Woodstone NK MU 06
 - Buitenmaat (b x h x d) (cm) 29 x 24 x 15.5
 - Binnenmaat (b x h x d) (cm) 22 x 17 x 12
- Inbouwkast gierzwaluw Fase 1: Vivara Woodstone IB GZ 05
 - Buitenmaat (b x h x d) (cm) 42 x 18 x 18.1
 - Binnenmaat (b x h x d) (cm) 37 x 13 x 15
- Tijdelijke kast huismussen:
 - Vivara Systeem-nestkast huismus eco 34 mm
 - Houten nestkast, exacte afmetingen niet bekend
- Tijdelijke kast gierzwaluwen: Vivara Woodstone NK GZ 08
 - Buitenmaat (b x h x d) (cm) 44 x 25 x 22
 - Binnenmaat (b x h x d) (cm) 34 x 13 x 14

(bron: "Notitie aanvullende informatie Renswoude, Taets van Amerongenweg Fase II" van 17 november 2021)

Functioneel leefgebied huismus beschikbaar tijdens de werkzaamheden

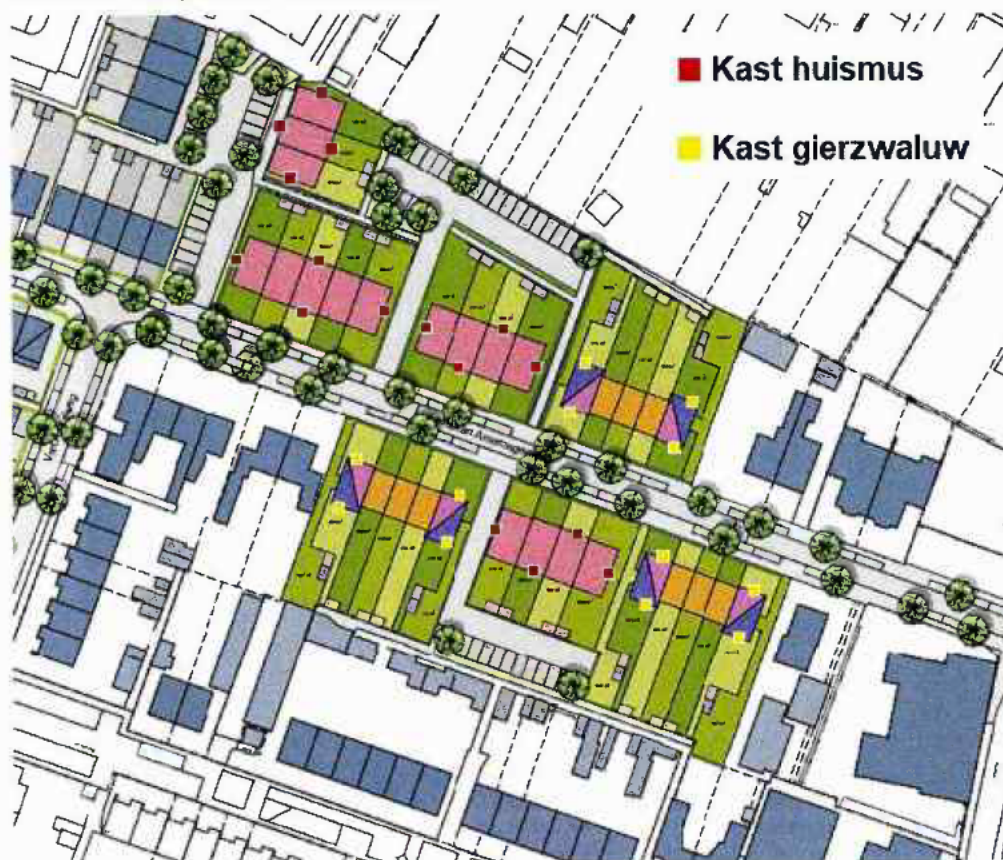
Afbeelding 4: Weergave geschikt functioneel leefgebied van de huismus rondom het plangebied. De witte stippen verwijzen naar de foto's van het straatbeeld. De gele ster indiceert een belangrijk element zoals een kippenren (hier wordt naar verwezen bij het antwoord op vraag 12).

Afbeelding 5: Functioneel leefgebied van de huismus (hagen, coniferen, heesters) aan de Dorpstraat, Van Reedeweg en de Kerkstraat. In de directe omgeving van het plangebied. De nummers verwijzen naar de fotolocaties op Afb. 4.

(bron: "Notitie aanvullende informatie Renswoude, Taets van Amerongenweg Fase II" van 17 november 2021)

Permanente compensatie huismusnesten

Afbeelding 12: Weergave van de inbouwkasten voor huismussen (16x) en gierzwaluwen (12x) in de nieuwbouw van fase 2.

Afbeelding 17: Impressie van plaatsingslocaties van nestkasten voor huismus/gierzwaluw (rood) en vleermuizen (blauw).

(bron: "Activiteitenplan huismus & gewone dwergvleermuis Renswoude, Taets van Amerongenweg – Fase II" van 17 november 2021)

Een globale weergave van de locaties van de permanente nestplaatsen in Fase 2 is weergegeven in het activiteitenplan (Afb. 12 op pag. 16 en Afb. 17 op pag. 21). De huismussenkasten zijn in de lagere bouwblokken geplaatst, de gierzwaluwkasten zullen bij de hogere bouwblokken geplaatst worden. Afgaande op de ervaringen uit Fase 1 (en inmiddels zeer veel andere projecten in Nederland) verwachten wij dat de gierzwaluwkasten minstens zo (of zelfs meer) effectief zullen zijn voor huismussen. Het betreft de volgende twee typen kasten:

- Vivara NK MU 07 Inbouwsteen Mus (nieuwbouw)
Artikelnummer 90153
Buitenmaat (b x h x d) (cm) 29 x 24 x 19
Binnenmaat (b x h x d) (cm) 22 x 17 x 15
Invliegopening 34 mm
Materiaal Woodstone®
- Vivara IB GZ 05 Inbouwsteen Gierzwaluw (nieuwbouw)
Artikelnummer 90154
Buitenmaat (b x h x d) (cm) 42 x 18 x 18.1
Binnenmaat (b x h x d) (cm) 37 x 13 x 15
Invliegopening 30 x 65
Materiaal Woodstone®

(bron: "Notitie aanvullende informatie Renswoude, Taets van Amerongenweg Fase II" van 17 november 2021)

Permanente compensatie leefgebied huismus

Afbeelding 13: Functioneel groen in en om Fase 2.

(bron: "Activiteitenplan huismus & gewone dwergvleermuis Renswoude, Taets van Amerongenweg – Fase II" van 17 november 2021)

"Ten allen tijde is er voldoende functioneel groen in de directe omgeving van het plangebied (...). Hiernaast is in de huurcontracten opgenomen dat max. 50 % van de tuin bestraat mag zijn, redelijkerwijs is hierom te verwachten dat er ook in de voor- en achtertuinen van de woningen op termijn functioneel groen ontstaat voor huismussen."

(bron: "Notitie aanvullende informatie Renswoude, Taets van Amerongenweg Fase II" van 17 november 2021)

Gewone dwergvleermuis

Ongeschikt maken voor vleermuizen

Bebouwing ongeschikt maken voorafgaand aan de sloop:

Minimaal 5 dagen voor de sloop van de bebouwing worden alle bouwblokken ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit gebeurt door het verwijderen van de buitenste rijen dakpannen aan de kopse gevels en het slaan van gaten van 100x100 cm in de buitenmuren. Deze gaten worden op strategische plaatsen geplaatst (o.a. de hoeken van woningen) om zoveel mogelijk tocht te creëren. Het houten dakoverstek aan de kopse zijden van de woningen wordt opengebroken en langs deze randen worden twee rijen dakpannen verwijderd. De bovenste rand van de schoorsteenconstructies worden opengebroken waardoor hier direct regen in kan vallen. Dit stelt mogelijke verblijfplaatsen bloot aan tocht en regen, waarmee zij ongeschikt worden voor vleermuizen.

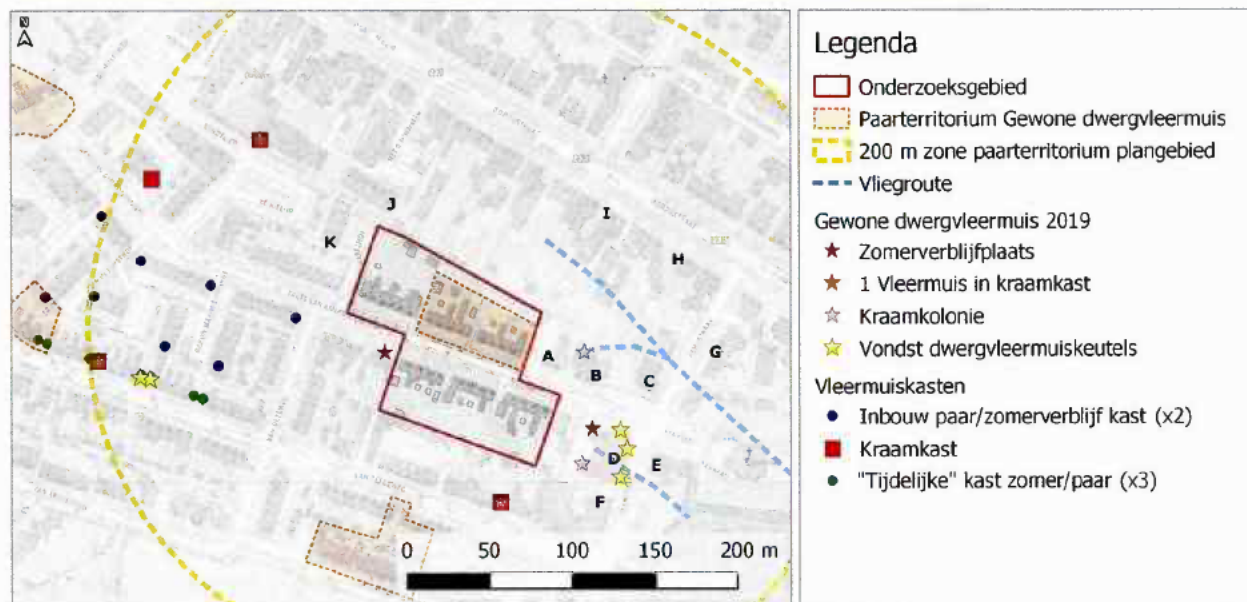
(bron: "Activiteitenplan huismus & gewone dwergvleermuis Renswoude, Taets van Amerongenweg – Fase II" van 17 november 2021)

Deze maatregelen aan gevel, dakoverstek en schoorstenen worden getroffen bij alle woonblokken in het plangebied, dit om te voorkomen dat vleermuizen na het ongeschikt maken naar andere soortgelijke plekken in het plangebied kunnen verhuizen.

(bron: "Notitie aanvullende informatie Renswoude, Taets van Amerongenweg Fase II" van 17 november 2021)

Tijdelijke compensatie verblijfplaats gewone dwergvleermuis

Onderstaande kaart geeft de resultaten weer van het vleermuisonderzoek uit 2019. In en om het plangebied zijn verschillende paarterritoria van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Op deze kaart zijn tevens de tijdelijke en permanente vleermuisvoorzieningen ingetekend die geplaatst zijn voor Fase 1 van dit project. De gele stippellijn geeft aan dat deze kasten zich overwegend binnen 200 meter van de te verdwijnen paarverblijfplaats bevinden. Omdat er na voltooiing van de nieuwbouw van Fase 1 niet is vastgesteld of en hoeveel paarterritoria zich in deze zone bevinden is er op 10-01-2022 een aanvullend veldbezoek uitgevoerd om aan te tonen dat er ook in de bestaande bebouwing rondom het plangebied reeds voldoende alternatieve paarverblijfplaatsen aanwezig zijn. Hierbij zijn steekproefgewijs woningen onderzocht (letters A t/m K) ten noorden en oosten van het plangebied, omdat er hier met zekerheid geen andere paarterritoria aanwezig zijn.

(bron: "Notitie: Taets van Amerongenweg, Fase II Aanvullende informatie n.a.v. het overleg van 10-01-2022" van 13 januari 2022)

Permanente compensatie verblijfplaats gewone dwergvleermuis

Afbeelding 16: Plaatsing van de vleermuiskasten in nieuwbouw Fase 2.

Afbeelding 17: Impressie van plaatsingslocaties van nestkasten voor huismus/gierzwaluw (rood) en vleermuizen (blauw).

(bron: "Activiteitenplan huismus & gewone dwergvleermuis Renswoude, Taets van Amerongenweg – Fase II " van 17 november 2021)

Als permanente voorziening in de nieuwbouw wordt het volgende kasttype geplaatst:

- Vivara IB VL 08 Inbouwsteen (Houtbeton)
Buitenmaat (b x h x d) (cm) 21 x 50 x 15
Binnenmaat (b x h x d) (cm) 16 x 42,5 x 2,2

Op de twee locaties waar een kraamlocatie gecreëerd wordt zal deze kast worden gecombineerd met 3 Vivara IB VL 07 Inbouwstenen (zelfde materiaal en afmetingen, maar zonder invliegopening).

(bron: "Notitie: Taets van Amergongenweg, Fase II Aanvullende informatie n.a.v. het overleg van 10-01-2022" van 13 januari 2022)